

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Diecezjalnej im. ks. S. Kujota w Toruniu za rok 2011 r.

W 2011 r. prace w Bibliotece Diecezjalnej koncentrowały się w pierwszym rzędzie na przygotowaniu księgozbioru do przeniesienia go do biblioteki [Centrum Dialogu](#), które jest budowane na zapleczu

[Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu](#)

Ważnym wydarzeniem dla Biblioteki było jej przystąpienie, za zgodą władz diecezji, do [Federacji Bibliotek Kościelnych „FIDES”](#)

. Pozwoliło to nawiązać bliższe kontakty z innymi bibliotekami kościelnymi, przyczyniło się do wymiany doświadczeń oraz umożliwiło, w większym stopniu, włączenie się naszej Biblioteki w dokonującą się w ramach federacji wymianę międzybiblioteczną.

Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

Pierwszą funkcją biblioteki jest zawsze gromadzenie jak najszerszego księgozbioru. W 2011 r. dzięki stałemu funduszowi, przydzielonemu przez [Kurię Diecezjalną Toruńską](#), udało się zakupić 813 pozycji z aktualnej oferty wydawnictw. Zgodnie z profilem Biblioteki były to książki teologiczne, filozoficzne oraz dotyczące dziejów Kościoła. Dzięki stabilnemu finansowaniu Biblioteka mogła na bieżąco kupować pozycje wydawane przez wydziały teologiczne i czołowe wydawnictwa katolickie.

Biblioteka Diecezjalna brała także udział w wymianie międzybibliotecznej, dzięki czemu mogła uzupełniać swoje zbiory. W ramach wymiany otrzymaliśmy publikacje z bibliotek następujących instytucji: UKSW, UMK, ASD w Białymstoku, Papieski WT we Wrocławiu, WT w Szczecinie, WSKSiM w Toruniu.

Ważnym uzupełnieniem były darowizny oraz spadki. Szczególne miejsce zajmują dary ks. bp. Andrzeja Suskiego, który specjalnie dla Biblioteki kupuje cenne i rzadkie pozycje naukowe z oferty europejskich antykwariatów. Znaczące ilości książek przekazały także w 2011 r. następujące osoby: ks. prof. Marek Starowieyski, ks. dr Krzysztof Lewandowski, ks. dr Dariusz Iwański, ks. Jerzy Jurkiewicz, p. Marian Dorawa oraz wielu innych. Do Biblioteki Diecezjalnej przekazywane są także dary książkowe przesłane do Kurii Diecezjalnej Toruńskiej oraz do Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu. Z wymiany i darowizn biblioteka otrzymała 1158 pozycji.

Znaczącym uzupełnieniem księgozbioru były także spadki po zmarłych księżach. W 2011 r.

swoje księgozbiory dla Biblioteki Diecezjalnej zapisał ks. Krzysztof Stanowicz oraz ks. Jan Skwiercz.

Zbiory Biblioteki zostały także uzupełnione dwoma znacznymi kolekcjami książek obcojęzycznych. Dzięki staraniom ks. kan. Mariana Talaśki z Polskiej Misji Katolickiej w Bremerhaven Biblioteka otrzymała transport 2 ton niemieckojęzycznej literatury teologicznej. Współpraca z [Centre Cerfaux-Lefort](#), działającym przy katolickim uniwersytecie w Louvain-la-Neuve w Belgii, zaowocowała otrzymaniem kolejnego już transportu zawierającego ok. 1,5 tony francuskojęzycznej literatury teologicznej, w tym wielu cennych słowników i leksykonów. Niestety, z powodu zbyt małej liczby pracowników Biblioteki oba zbiory zagraniczne, a także książki otrzymane w spadkach nie są na razie opracowane.

Udostępnianie zbiorów

Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 9-18, w środy 9-16; w sierpniu biblioteka jest nieczynna. W ciągu roku biblioteka była odwiedzana ogółem 5785 razy, w tym 902 razy korzystano ze zbiorów bibliotecznych w czytelni. Na zewnątrz wypożyczono 2506 woluminy (o 230 więcej niż w 2010 r.). Można jednak zauważyć pewną zmianę wśród osób korzystających z naszej Biblioteki. O ile, we wcześniejszych latach, najwięcej woluminów wypożyczali alumni WSD w Toruniu, tak w 2011 r. najczęściej wypożyczyły książki osoby świeckie, głównie studenci UMK. Wynika to przede wszystkim z udostępnienia katalogu Biblioteki Diecezjalnej on-line, dzięki czemu jej zbiory stały się bardziej dostępne.

Komputeryzacja

W pierwszej dekadzie stycznia 2011 r. zostały zakończone prace nad udostępnieniem katalogu Biblioteki on-line. Specjaliści z poznańskiej firmy „Informa”, będącej autoryzowanym przedstawicielem firmy SirisDynix – producenta zintegrowanego systemu bibliotecznego Horizon – zakończyli pracę nad konwersją rekordów bibliograficznych, opracowanych w poprzednich latach w naszej bibliotece w programie MAK Biblioteki Narodowej. Przekonwertowane rekordy zostały zaimportowane przez informatyków z UMK do [bazy katalogowej biblioteki UMK](#). Bezpośrednio po imporcie bazy danych w katalogu Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu dostępnych było 20 109 rekordów naszej biblioteki.

Dzięki tym pracom wszystkie skatalogowane książki, będące w posiadaniu Biblioteki Diecezjalnej, są widoczne on-line w bazie katalogowej UMK i dostępne dla różnych wyszukiwarek zbiorów bibliotecznych korzystających z protokołu Z39.50, jak np. [KaRo](#) (Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich).

Po konwersji wszystkie rekordy bibliograficzne Biblioteki Diecezjalnej, jako pochodzące z importu ze starszego formatu MARC BN, nie zawierały wszystkich informacji wymaganych w

obowiązującym obecnie standardzie MARC 21. Pierwszym zadaniem bibliotekarzy było systematycznie zespalande ich z rekordami UMK tak, aby pokazywały się w katalogu jako jeden z dostępnych egzemplarzy książki. Opracowanych w ten sposób zostało 5 664 pozycji.

Równoległe z poprawianiem rekordów, książki z naszych zbiorów były zaopatrywane w kody kreskowe, a następnie oklejane etykietami wolnego dostępu, ułatwiającymi znalezienie poszukiwanych pozycji oraz automatyzację procesu wypożyczenia.

Wprowadzenie nowego systemu komputerowego było także okazją do poprawienia stosowanego w naszej bibliotece systemu znaków miejsca. Nowy system został wypracowany przez ks. Bogusława Dygdałę na bazie istniejących do tej pory podziałów, jest jednak znacznie bardziej szczegółowy i zgodny z wewnętrznymi podziałami poszczególnych dyscyplin teologicznych.

Dzięki wprowadzeniu do Biblioteki Diecezjalnej systemu Horizon wszystkie nowe nabytki są katalogowane już w tym programie, od razu w pełni zgodne z obowiązującymi standardami bibliograficznymi. Samo katalogowanie zostało w dużym stopniu zautomatyzowane, gdyż znaczną część opisów bibliograficznych można pobrać z [NUKAT-u](#) (Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego), tworzonego wspólnie przez czołowe biblioteki akademickie w kraju.

Katalogowanie zbiorów

Jednym z najbardziej widocznych owoców komputeryzacji Biblioteki Diecezjalnej było znaczne zwiększenie tempa katalogowania zbiorów. W okresie od powstania Biblioteki w 1995 r. do połowy 2010 r. skatalogowanych zostało 20 109 pozycji, czyli średnio ok. 1300-1400 rocznie. W 2011 r. do katalogu wprowadzono 5 086 nowych rekordów egzemplarzy. Równoległe, w związku z wprowadzeniem nowej klasyfikacji przedmiotowej i nowego systemu znaków miejsca, były poprawiane rekordy woluminów znajdujących się w czytelni. W ciągu roku zostało oklejone etykietami wolnego dostępu i w pełni przygotowane do korzystania w nowej Bibliotece Centrum Dialogu 10 750 pozycji.